SOURCING ÉLMÉNY ALAPÚ KÖZBESZERZÉS





Sourcing Hungary Szolgáltató Kft.

Villamos energia beszerzés 2016-2017

Trendek, piaci információk, árak, megtakarítások, szerződési időtáv

Döntés előkészítő, döntést támogató piaci jelentés

Készítette: Sourcing Hungary Kft.
Dátum: Budapest, 2015. május 05.

SOURCING HUNGARY KFT.

Társaságunk az elmúlt időszakban **hivatalos közbeszerzési tanácsadó szervezetként** több mint **300 energia beszerzés tárgyú közbeszerzési eljárást** bonyolított le villamos- és földgáz energia témakörben **62,5 milliárd forintos beszerzési összértékben, több mint 600 fogyasztó (150 önkormányzat, MJV, fővárosi kerület, Főváros)** számára, **27 500 fogyasztási helyen 10,5 milliárd forintos megtakarítással** hozzájárulva az állami költségvetésből gazdálkodó szervezetek eredményesebb működéséhez. Az általunk szervezett közbeszerzési eljárások kiemelt sikerként kezelendőek, hiszen **100%-ban sikeres eljárásokat** vezényeltünk le, amíg a közbeszerzési piacon minden harmadik energia közbeszerzési eljárást érvénytelenítenek, támadnak meg vagy ajánlat hiányában sikertelenül zárnak.

TÖRTÉNETI HÁTTÉR

2003. január 1-jén liberalizálták a villamos energia piacot, először a nagyobb ipari fogyasztók léptek ki a versenypiacra. Ezt követően 2004. január 1-jén a nem lakossági fogyasztók is.
A villamos energia piacon 2007. december 31-ig élt az ún. kettős piaci modell, azaz párhuzamosan működött egymás mellett a közüzem és a villamos energia versenypiac.

2008. január 1-től megszűnt a közüzemi rendszer, melyet a szabadpiaci villamos energia értékesítés, illetve az egyetemes villamos energia szolgáltatás váltott fel, melyek párhuzamos működése jelenti a kettős piaci modellt. Azon társaságok, akik saját hatáskörben nem választottak kereskedőt, nem kértek be ajánlatokat szabadpiaci kereskedőktől, azon társaságokat a volt közüzemi szolgáltató versenypiaci jogutódja látta el továbbra is energiával, jogfolytonos, ún. „áteső" szerződések keretében, jellemzően egyoldalúan meghatározott árakon.

2009. január 1-től a 3x63 Amper (korábban 3x50 Amper) névleges csatlakozási teljesítménynél magasabbal rendelkező üzleti fogyasztóknak kötelezően a versenypiacról szükséges beszerezni a villamos energiát, míg az egyetemes szolgáltatás keretein belül a lakossági fogyasztók, az állami költségvetésből gazdálkodó fogyasztók, valamint a 3x63 Amper értéket meg nem haladó (korábban 3x50 Amper) névleges csatlakozási teljesítménnyel rendelkező üzleti fogyasztók vételezhetnek.

2010: A piacnyitással párhuzamosan a hazai villamos energia nagykereskedelmi tevékenységet végző cégek/vállalatok tevékenységük mellé végfelhasználók ellátását is vállalták. Közöttük megtalálhatók a régióban több leányvállalattal rendelkező multinacionális vállalatok, és kisebb hazai kereskedők is. A versenypiaccal szembe elveszíti versenyképességét az egyetemes szolgáltatás, ennek köszönhetően számos intézmény kilép a szabadpiacra közbeszerzési eljárás keretében.

2011. Július 19-én megkezdődött a hosszú távú villamosenergia-kereskedés a magyar áramtőzsdén. Korábban jellemzően „csak" az EEX (lipcsei) és PXE (cseh) volt a mérvadó.

2012: A villamos energia piacok összekapcsolása (**market coupling**): az eddig önálló, egy-egy országhoz köthető árampiacok együtt egy nagyobbat alkotnak, ezzel **lehetővé vált a nagyobb piacon belüli keresleti és kínálati aránytalanságok kiegyenlítődése**. Javult az ügyfelek kiszolgálásának minősége, illetve az energiatermelő és-szállító kapacitások kihasználása. Mivel az összekapcsolt villamosenergia-rendszerek gazdaságosabban működnek, mint külön-külön, így **az összekapcsolt piacokon átlagosan csökkenhettek az árak**. A cseh-szlovák-magyar összekapcsolt piacok működése **szeptember 12-i első szállítási nappal megkezdődött**.

2013: A megújuló források hasznosításának ösztönzésére szolgáló **kötelező átvételi rendszer fenntartásában és finanszírozásában eddig minden villamos energiafogyasztó részt vett**. 2013. január 1-től, az egyetemes

szolgáltatók mentesültek a kötelező átvétel alól. A szektor szereplői között ugyanakkor továbbra is ugyanannyi, a KÁT termelők által megtermelt villamos energiát kellett szétosztani az egyes fogyasztóknál, így a KÁT díjtétel emelkedett. Az áremelkedést a kereskedők csak korlátozottan tudják a nagyfogyasztókra áthárítani, miután a 2013-as szabadpiaci szerződések már korábban megszülettek.

2014: KÁT elszámolási rendszer további változása, mely alapján a KÁT tartalmú árban szerződött fogyasztók részére a változás áremelkedést eredményezett.

1. VILLAMOS ENERGIA PIACI ÁRKONSTRUKCIÓK

Villamos energia tekintetében elvégzett árkonstrukciókra vonatkozó kimutatások során azt vizsgáljuk, hogy a felhasználók milyen árkonstrukciók mentén kötik meg az elkövetkező időszakra vonatkozó ellátási szerződésüket.
Alapvetően a következő konstrukciókról beszélhetünk, melyek leginkább előfordulnak hazánkban:

- **FIX forintos KÁT tartalom nélküli ár, HUF-ban fizetve**
- FIX forintos KÁT tartalmú ár, HUF-ban fizetve
- FIX eurós KÁT tartalmú ár, EUR-ban fizetve
- FIX eurós KÁT tartalom nélküli ár, EUR-ban fizetve
- FIX eurós KÁT tartalmú ár, HUF-ban fizetve
- FIX eurós KÁT tartalom nélküli ár, HUF-ban fizetve

2. VILLAMOS ENERGIA KERESKEDŐK A SZABADPIACON

„✓" jelölve azon villamos energia kereskedők, akik közbeszerzési eljárásokban is részt vesznek

1.	✓	**E.ON Energiakereskedelmi Kft.**
2.	✓	**ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt.**
3.	✓	**EDF DÉMÁSZ Zrt.**
4.	✓	**JAS Budapest Zrt.**
5.	✓	**Magyar Áramszolgáltató Kft. (ELMŰ Nyrt., ÉMÁSZ. Nyrt.)**
6.	✓	**Magyar Telekom Nyrt.**
7.	✓	**MVM Partner Energiakereskedelmi Zrt.**
8.	✓	**E-OS Energiakereskedő és Szolgáltató Zrt.**
9.		**Tinmar Energiakereskedő Kft.**
10.		**MET Magyarország Zrt.**
11.		**Energia Info Kft.**
12.		**IFC Energy Kereskedelmi Kft. (volt OPTENERGY Kft.)**
13.		**Áramcentrum Energiakereskedő Kft.**
14.		**Alpiq Energy SE Magyarországi Fióktelepe**
15.		**Better Life Support Kft.**
16.		**CEZ Magyarország Kft.**
17.		**CYEB Energiakereskedő Kft.**
18.		**Nordest Energy Kft.**

3. EGYETEMES SZOLGÁLTATÁSSAL (ESZ) ELLÁTOTT FOGYASZTÓKRA VONATKOZÓ VILLAMOSENERGIA-ÁRAK 2015. JANUÁR 1-TŐL

Szolgáltatói területek / Díjszabások	Általános, egy zónaidős árszabás ("A1")			Általános, két zónaidős árszabás, ("A2")		Időszakos (vezérelt) árszabás	H-Tarifa	Közintézményi árszabás, ("A3")		A3
	Lakosság		Nem lakosság	Nem lakosság		Nem lakosság	Nem lakosság	Nem lakosság		Nem lakosság
	Kedvezményes (évi 1320 kWh-ig)	Kedvezményes (évi 1320 kWh-tól)	Normál (kedvezmény nélküli)	Csúcsidőszak	Völgyidőszak	"B Alap"	"H"	Csúcsidőszak	Völgyidőszak	60%-40%
EDF DÉMÁSZ Zrt.	15,20	16,08	21,77	25,48	15,01	12,69	12,69	25,69	15,13	21,47
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	14,34	16,26	22,02	27,92	16,80	13,08	13,08	30,26	19,02	25,76
ELMŰ Nyrt.	15,06	16,10	21,80	26,91	16,18	12,74	12,74	26,86	16,13	22,57
ÉMÁSZ Nyrt.	14,89	15,92	21,56	24,88	14,94	12,30	12,30	24,83	14,89	20,85

4. KÖTELEZŐ ÁTVÉTELI RENDSZERRŐL - ÁLTALÁNOSAN

Az elmúlt évek gyakorlata alapján rendszerint változásokkal indul a villamos energia év, ami a szabályozást illetve a hatósági díjtételeket illeti. A 2014. évben sem volt ez másképpen, mivel **2014. január 1-től módosult a hulladékból vagy megújuló energiaforrásokból termelt**, a MAVIR Zrt., mint mérlegkör felelős által **kötelezően átvett villamos energia (KÁT) rendszere**.

2014. januártól a korábbi 109/2007. (XII. 23.) GKM rendelet helyett, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energiának az átviteli rendszerirányító által történő szétosztásáról és a szétosztás során alkalmazható árak meghatározásának módjáról szóló **63/2013. (X. 29.) NFM rendelet** szabályozza az életbe lépett új KÁT működési modellt.

Az egyik legfontosabb változás, hogy a kiegyenlítő energia vásárlásának elkerülése érdekében a menetrendek zsinór része feletti egységeket **kiviszik a szervezett villamos energia piacra, azaz értékesítésre kerülnek a HUPX -en**. Másik lényeges változás, hogy a MAVIR Zrt. weboldalán közétett KÁT allokációt tartalmazó, havi szinten publikált **dokumentumok formátuma és tartalma is megváltozott, kibővült**.

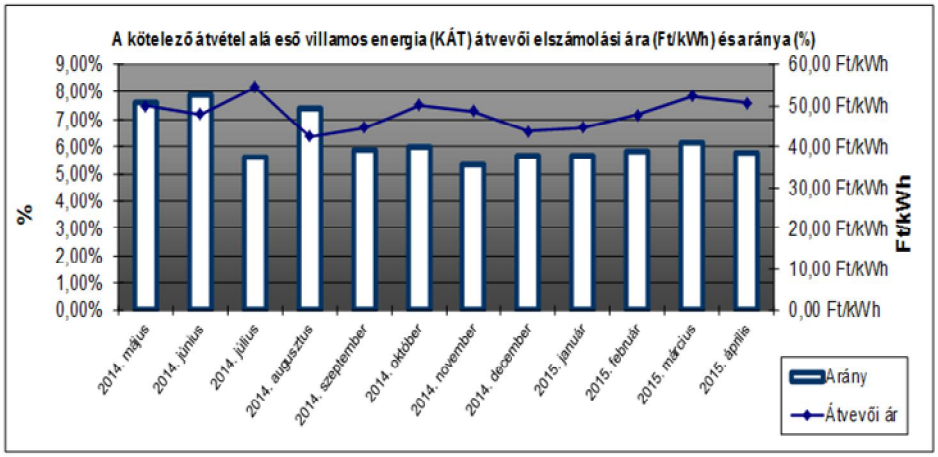
Az **átvevői elszámolási ár** az 2013. év folyamán 30-40 Ft/kWh-s szintről **emelkedett**, így 2014. évben **40-55 Ft/kWh** körüli szinten mozgott. Ugyanakkor, ezzel párhuzamosan a **részarány csökkent**, vagyis a 2013-as 8-10%-os szintről lecsökkent 2014-re **4-8%**-ra. A fentiekben leírt változás jelentős mértékben érintette azon fogyasztókat, akik KÁT tartalommal szerződtek kereskedőjükkel, hiszen, egyes piaci szereplők ezt a változást áremelés formájában továbbhárították a fogyasztók felé. **Ennek a ténynek a tudatában, hogy egy esetleges KÁT változás esetén, akár áremeléssel is szembesülhet a fogyasztó, érdemesebb KÁT tartalom nélküli árat szerződni, kivédve az áremelkedési kockázatokat**

A jövőbeli KAT fogyasztói és kereskedői kockázatok kivédésére több fórum és tanulmány is foglalkozik a KAT rendszer gyökeres átalakításával, amely az RHD díjakhoz hasonló módon hatósági díjtételként kezelné ezen díjtételt, ezzel kivédve a különböző várakozásokból fakadó kereskedői kockázati felárakat

Amennyiben a 2016. évre is KÁT tartalmú szerződés kerül megkötésre, problémás lehet az ár KÁT tartalmának egyértelmű utólagos megállapítása, ami jogvitákat eredményezhet.

A KÁT átvevő elszámolási árának alakulása az elmúlt 12 hónapban:

Havi KÁT mértéke	Arány	KÁT átvevői elszámolási ár
2014. május	7,60%	49,87 Ft/kWh
2014. június	7,88%	47,93 Ft/kWh
2014. július	5,58%	54,48 Ft/kWh
2014. augusztus	7,42%	42,52 Ft/kWh
2014. szeptember	5,86%	44,73 Ft/kWh
2014. október	5,97%	50,13 Ft/kWh
2014. november	5,33%	48,74 Ft/kWh
2014. december	5,64%	43,83 Ft/kWh
2015. január	5,65%	44,61 Ft/kWh
2015. február	5,82%	47,81 Ft/kWh
2015. március	6,14%	52,28 Ft/kWh
2015. április	5,74%	50,58 Ft/kWh



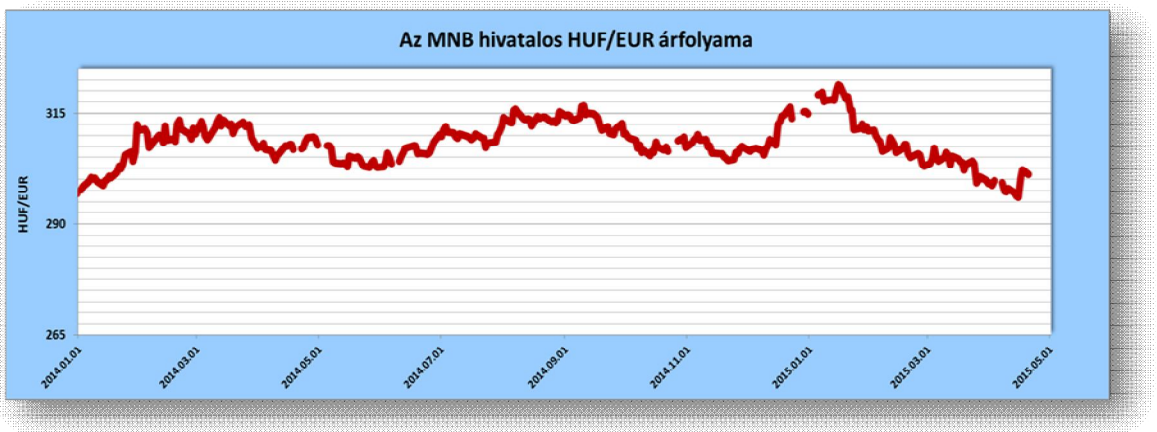
5. TŐZSDEI, PIACI TRENDEK

HUPX 2016. és 2017. évi villamos energia tőzsdei zsinór termék grafikonja:



A grafikon jól mutatja, hogy a tőzsdei energiaárak szinte azonos mélyponton vannak mindkét évre

Az MNB hivatalos HUF/EUR árfolyama 2014. január 01. (visszaerősödő forint)



6. SZERZŐDÉSES IDŐSZAK (1 + 1 ÉV)

Az elmúlt időszak hazai és nemzetközi tapasztalatai azt mutatták, hogy egy jól időzített beszerzéssel jelentős költségmegtakarítás érhető el. Az 5. pontban szemléltetett trendek jól mutatják a tőzsdei mélypontot, amely a fogyasztóknak kitűnő lehetőség, hogy hosszabb távon befagyasszák a költségeiket és immunisak legyenek egy esetleges áremelkedésre. Jól látható, hogy soron következő és az azt követő villamos energia tőzsdei jegyzésárak azonos szinten mozognak, a forint relatív erős, így javasolt lehet hosszabb távú – 2 éves - Ft/kWh egységben történő szerződéskötés, kihasználva a piaci mélypontot.

Szerződési időszak 1+1 év: A fentiekben leírtak alapján társaságunk szervezésében a szokásos soron következő energia éven (2016) túl ezúttal a 2017. évi villamos energia ellátási időszakra érvényes közbeszerzési eljárás is lebonyolításra kerül részajánlat tétel keretében, amelyhez **opcionálisan csatlakozási lehetőséget** biztosítunk, így Ajánlatkérő az eljárást megelőzően szabadon döntheti el, hogy csatlakozik-e a 2017. évre vonatkozó opcióhoz**.**

7. MEGTAKARÍTÁSI POTENCIÁL, ELŐNYÖK

Megtakarítási potenciál: Jelen piaci árak ismeretében az aktuális területileg illetékes egyetemi szolgáltatási árakhoz képest (3. pont) a fogyasztási szokások függvényében a **2016. évre 20-40**%, addig a **2017. évre 15-35**%-os megtakarítás érhető el egy jól szervezett elektronikus árlejtéssel támogatott közbeszerzési eljárással

Megtakarítási garancia a 2017. évre: Az eljárás során a fedezeti értékek meghatározásának köszönhetően az aktuális területileg illetékes egyetemi szolgáltatói árakhoz képest garantált a **15-35%-**os megtakarítás a 2017. évre is. (A megtakarítási kalkulációt szerződő partnereinknek egyedileg kalkuláljuk)

RHD integrált számlázás: a megnövekedett önkormányzati piaci igényekre való tekintettel a közbeszerzési eljárás egyik feltétele, hogy a nyertes kereskedő a számlázási folyamatába integrálja a rendszerhasználati díjtételeket, amelynek köszönhetően az RHD közvetített szolgáltatásként jelenik meg, így elkerülve a területileg illetékes elosztó RHD számlázásokat, ezzel 50% -al csökkentve a számlák mennyiségét és adminisztrációt.

8. JAVASLAT

A fentiek alapján javasolt:

- **a KÁT körüli bizonytalanság miatt KÁT tartalom nélküli energiaár versenyeztetése**
- **a villamos energia közbeszerzési eljárás lebonyolítása a 1 + 1 éves időszakra**
- **a 2017. opcionális év tekintetében az előre meghatározott fedezeti értékkel garantált a megtakarítás a jelenleg területileg aktuális egyetemes szolgáltatási energiaárakhoz képest**